

Tractatus.

in altari inter manus sacerdotis deo patri pro salute uiuorum et defunctorum offertur. te ipsum cura cum omnibus tibi in oratione commendatis/offerre in acquisitionem et possessionem perpetue salutis. et ut omnes sint participes huius preciosissimi sacrificii quod immolatur semel in cruce/sufficiens est precium pro peccatis totius seculi. habeas tunc specialem memoriam eorum que tibi sunt commendati. et recita nomina eorum in presentia christi. et reuerenter ac deuote sepius flecte genua cordis tui ubi consistis ante fontem miserationum domini. **Q**uotiescumque etiam te ad preceptionem corporis christi preparas et preceptum tecum habes/esto queso memorum fidelium defunctorum et implorea tanto ardenter misericordiam eius. quanto certius retines in te pignus eterne redemptionis. **S**epe de mane. sepe de uespere. sed in labore et tempore scripture. carissimorum tuorum recogita obitum. quod habeant et quomodo aliquid facias pro eis. quod ipsis potest prodesse et tibi nihil obesse. **A**n te comedita/suspiro ait sanctus Job. Ex quo uerbo/pietatis tibi et compassiois inuenit opus. ut nunquam cibum corpalem sumas/nisi prius fidelibus defunctis aliquam spiritalem elemosinam mittas. **E**go noui aliquorum tale esse consuetudinem qui signo refectorij facto/se expediunt et uocant orationem ad refrigerium animarum fidelium quorum elemosinis sustentant. etc.

Finunt epistole.

Incipit tractatus

eiusdem de passionibus aie edito anno. m. cccc. ix.

Passio est feruore. effectus et origo cognoscere/prodest anime ad deuotionis scolam uocare. **S**ane que admodum summa uicio est transisse in affectum malicie/ita ut ipsum in uicium ex intimo sensu placeat. sic culmum uirtutis est/transisse in affectum iusticie. **A**ffectus uero/uel est passio ab agente derelicta in potentia cognoscere. uel similitudinem habet passionis. **N**on est autem deuotio sine affectu. **N**am deuotio quod aliud est/est extensio uel eleuatio mentis in deum per prius humilem affectum. **R**ursus. omnis uirtus cum sit affectio moderata et ordinata. uicium ex defectu modum ordinis in affectibus pueniat/nunquam non salubris erit affectionum passionum cognitio. **P**assionum quippe ignorata qualitate/neque uirtutum/neque habituum/imo nec ipsi homines neque tentationum suarum multiplicium/poterit suffi-

ficiens noticia uel ars adipisci. **Q**uo pacto denique sicut oportet orabimur mente. orabimur spiritu. iubilantes in cordibus nostris et laudantes deum in psalterio decacordo cum cantico in cythara/et desideriorum et affectionum que suauem hanc armoniam reddere habent/naturam ignorauerimus. **S**entiuntur ab idiotis et simplicibus aliquando experimenta literales affectus nec negamus. **A**erunt ad ditione doctrine multum profert. **H**ac profideratione promoti sunt sancti pres. notati poemate et artem? in quorum ore uix aliquid nisi de passionibus aiarum/sermoverfaba. **P**resente igitur materia de passionibus et earum conditibus/de causis et effectibus. de modo que uentur di eis/placuit sub aliquibus considerationibus pertractare. **I**d quod reliquum erit (multa autem relinquetur) inueniet apud sanctum Thomam in prima secunde. vii. q. xxi. et deinceps **A**dditiona quos allegat doctoribus.

Prima consideratio

Passio est inclinatio quaedam uel cooperatio seu similitudo conuenientia/derelicta ab agente in passum. per quam trahit quodammodo ipsum passum ad agens aut eide cooperat uel assimilatur et refugit contrarium. **E**erte quemadmodum ignis generans ignem ex acre/relinquit in igne genito caliditate et leuitate que leuitas suo pondere uel tractu mouet sursum ad simile ignem. et dum illic est quiescit. odit uero locum deorsum tamquam sibi non conuenientem et refugit ipsum neque quiete habet in illo. **S**ic homo proportionabiliter affectus per amorem ad aliquid inclinat ad illud. **E**t si non habet desiderat seu concupiscit ipsum. **E**t si adipiscitur quiescit et delectatur in eo. **O**dit uero contrarium. et abhorret approximationem eius. et si ei coniungitur. dolet seu tristatur. **E**t he sunt sex passiones tres respectu boni simplicis. et tres sicut respectu mali. per ut infra docebit. amor. concupiscencia. delectatio. odium. fuga. dolor. uel inquietudo.

Consideratio II.

Passio quilibet in seque cognitionem uel conuictam ut in cognitionis. uel non conuictam ut in non cognitionis. **H**ic itaque quodlibet ens naturale suas inclinationes certas. tanquam rememoratum et directum ab intelligentia non errate que deus est. **A**git appropinquat deus omnia tanquam boni summum sui ipsi diffusiuum. et propter seipsum creauit omnia tanquam finis omnium.

ideo bonū quod habet rōem efficiētis et finis ponit a beato Dionī. primū nomē dei. Consequens est igit q̄ in re qualibet derelinquat de passionē. que sit assilatio quedā vel coaptatio et cōueniētia vel inclinatio et tendētia ad ip̄m. fm ordinē sue sapientie. in q̄ fecit oīa in nūero pōdere et mēsurā. De caute inclinatio general' ad finē nērlitū p fines p̄culares et p̄tinos/nominat' q̄nq̄ appetit' vel affectio natural'. q̄nq̄ pōdus rerū. q̄nq̄ tract' seu tendētia. q̄nq̄ amor insit'. q̄nq̄ lex. q̄nq̄ reglā. q̄nq̄ instinct'. q̄nq̄ eq̄tas natural'. q̄nq̄ sedus rex stabile. q̄nq̄ sensus nature. aut aliq̄ tali vocabulo. S; res eadē est. q̄ sepe nihil dicit sup additū ad ip̄a naturā. neq̄ vt accidēs. neq̄ vt habit'. sed vt ip̄a natura tal' instituta q̄ et agente deoz disponente oīa fortiter atq̄ suauit' h; tendere in talē v' talem finē et moueri ad illū si absens sit. nisi impediat. et q̄scere in adepto. odire vero contrariū. fugere q̄z. nec in illo q̄scere.

Hoc somniasse visus est Eracit' dicens oīa fieri p litēz amicitia. Hoc q̄z vidit Aristot. enūciāns bonū esse qd oīa appetit. et hūc esse finē oīm deū cōfessus est. q̄ sol' sic est inefficibil' ab alio/ sic ip̄passibilis sol' inuenit'. tam passiōe pfectiuay ē illuatiō in celo. q̄ defectiua sic dolor in corpe aīa/ to/ nisi fortassis q̄s abuti ausus diceret in emanatōib; diuis repiri passionē. sicut generatōem filij passiuā dicim'. et similr passiuam spū sancti spiratōem.

Consideratio. III.

Passio seq̄ns cognitōez p̄iunctā/ respicitur in oī virtute cognitua. in q̄ passiōes derelictē ab agētib; ichoant. et termināt in appetitiua virtute. ita vt passio tal' generali noīe describi possit q̄ est inclinatio vel mot' pueniēs ex cognitōe vel apphensiōe alicui' vt pueniētis v' discōueniētis p̄ntis vel absent'. Et si q̄ dē mot' ille q̄ q̄nq̄ successiu' est q̄nq̄ pmanēs vel immanēs sic est amare. Si in q̄s cōseq̄t ad cognitōez pure sensitua/ sic d; passio aīal'. Si vero seq̄t cognitōez ipsi' rōis deliberātis vel dictātis de p̄cularib; agēdis/ sic d; passio volūtaria vel rōnal' v' cōsciētiosa. Si vero seq̄t cognitōez pure intellectualē seu mentalē/ in cui' lūie cognoscunt p̄ia p̄cipia moralia. sic p̄t notari passio sinderif vel mētalis excessus vbi sit

raptus et extasis. Et ita q̄druplex genus passionū p̄t apud hoīem inueniri natura lū. aīalū. rōnalū. intellectualū. Et qm̄ apd phantes p̄cipal' sermo ē de passiōib; p̄seq̄ntib; cognitōez sensitua/ tā in aīa lib' q̄s in hoīb; eo q̄ ad illas trāsmutatur corpe trāsmutatōe sensibili/ et ad trāsmutatōes istas silt ipse passiōes aliq̄ p̄sequūt. Existimam' idoneū tractare p̄io sepatiz de passiōib; hōmōi aīalib;. q̄b; cognitōis/ facile erit p similitudinē et coaptatōem de reliquis tam naturalib; q̄s volūtarijs q̄s intellectualib; habere sermonē.

Consideratio. IIII.

Passiōes aīales/ cognoscūt ex subiecto et effectib;. Sūū equidē subiectū est vis appetitiua sensual'. q̄ respicit bonū tpale p̄ticulare h vel illō tanq̄s sibi pueniēs. et malū tanq̄s discōueniēs. et hoc sub rōe cōmodi vel icōmodi. qz rō iusti p̄prie non est ibi nec fm eā p̄prie sumūtur passiōes. s; magis ip̄e virtutes/ in ip̄a rōnez mēte. Causat' ergo motus quidā in appetitiua virtute/ p̄seq̄nter ad apphēsiōem virtut' cognitue sensua lis exterioris vel interioris. cui' obiectum est vey simplex vel ut quedā adeq̄tio rei cognite ad p̄gnoscentē. bonū vero sup addit' pueniētie rōem. Et qm̄ bonū cōmodi p̄t cōsiderari absolute sine p̄ctionē aliqua vel p̄siderat' nūcyt absens nūcyt p̄ns. nūcyt arduū et difficile. atq̄ ita p̄portionabilr de malo. p̄p̄erea fm hoc diuersificat' vel ramificat' virt' appetitiua. et silt passiōes. Est q̄ppe viriū appetitiua et alia concupiscibilis. alia d; irascibil'. quaz distinctio sumit' ex obiectis; nā vis cōcupiscibilis respicit bonū vel malū nō sub rōe aliq̄ difficultatis vel arduitat'. S; qm̄ multa supueniūt nata ip̄pedire cōcupiscibile in sua inclinatioe vel tendētia vel q̄ete circa bonū. et in odio fugae vel in q̄eratōe circa malum. hinc data est ei tanq̄s p̄pugnatrix ip̄a virt' irascibilis q̄ tendit in bonū adipiscēdū v' malū depellēdū/ n̄ vt simplr tale s; vt arduū et difficile adipisci vel euadi. q̄le nullū in deo repit' ideo nec irascibile h̄nt vllam.

Consideratio. V.

Passionū nūer' et sufficiētia sumit' p̄tā a subiecto q̄s ab obiecto. Et itaq̄ concupiscibil' v' respicit bonū

tum magis facit se sentiri ceteris paribus rone defect? et indigētie tanq̄s opposita iuera se posita magis sentiatur. Silez affigere possum? eāz. cur irascibilis ab ira potius q̄ a speyl audacia noietur. Ira q̄ppe respicit minoratōem seu villipensionē. q̄ int̄ mala maxie fugit. sicut ex aduerso excellentia magis appetitur. et ita appetitur vt vite p̄ prie aliquādo p̄feratur quēadmodū itro/ ducit poeta. Euual? r̄nt ad nifum. Et hic est anim? mortis cōtempzor et illū. Qui vi ta bene credat emi quē queris honorem.

Consideratio. VII.

Passiōes oēs in aialibz brutis/ cenſende sunt bone et pulcre. Exēpli grā audacia et aiositas in leone et gallo. ira i tigridez apro. voluptas i porco hircoz passere. timiditas i leporer oue. fraudulētia in vulpe. adulatio in canesupbia in equo. tristitia melancolica. in catto. auaricia in cornice. Et q̄z passiōes iste. neq̄z male sunt vl? deformes in genere moris. cū desit ip̄is aialibz libertas arbitrij/ i qua fundatur rō laudis vel vitupij. Neq̄z turpes dici p̄nt aut male in genere entis/ qm̄ ens et bonū et pulcrū cōuertitur. pro/ p̄terea tantūde; hz qlibet res sit substātia sit accidēs de bonoz pulcro quātū de en? re. nec h̄re p̄t malū d̄riū. Ampli? vero qlibet res naturalis dirigitur in suis motibz ab intelligentia nō errāte vt dictū est/ iaz ex sentētia phozū. cui p̄formas se angust. di pit qd? sic res q̄s condidit am̄inistrat. vt eas p̄rios mor? agere sinat. vbi at̄ deest error et adest rei id qd? sibi ē priū. desit et turpitudō necesse est. Ex passiōes in brutis aliq̄n turpitudinis arguim? vel horrem? et odim? et expugnam? R̄ndem? hoc iō fieri. qz nobis et desiderijs nr̄is aduersantur inferūtq̄z lesionē. aut aliq̄ tali rōne. Don/ stra p̄inde q̄ videtur eē pctā et turpitudies in natura/ quō ad eāz primāz finē vltimū relata pulera sint/ videre facile est.

Consideratio. VIII.

Passiōes aiales/ in hoibz viatoribz sunt vt plimū vitupabiles et male turpes. Inueniem? hoc esse vez nō solū ex determinatōe fidei. s; ex naturali deductōe si p̄spererim? cōditionē et finem fm̄ quē hō cōdit? est. Hō nāq̄z cū sit nature rōnalis. ipe fact? est vt discerneret inē

bonū et malū. et vt magis bonū magis diligeret. Constat vero deū eē summū bonū. Ordinat? est igitur hō ad p̄gnoscedū et diligēdū deū. in quo stat sua iusticia. sua bonitas et gloria. Oportet q̄z vt hoc assequatur aliq̄n hō. alioq̄n frustraz insipietur ad hunc finē fuisse ordiatas supra brutalez naturā. Et hac radice veritas phice seq̄ q? hō d; summū bonū summe diligere et magis q̄z pua bona aut q̄z mala. Debz ad opatōes pris sue principalis q̄ est rō magis inclinari q̄z ad illas corp̄is. Debet q̄n to erit iustior iusticia morali/ vel nllō mō vel minus affligi. Debet fm̄ portōem sup̄riorē et diuiniorē ac liberā/ dirigere inferi orē et ei libere et sine cōtradictōe d̄nari. D; h̄re corpus suū tanq̄s instrumentū cōfor/ merōm. immortale. s. nec impediēs s; ad iuuās rōem. ac min? indigēs q̄z corp̄a iferioroz naturaz. S; oim̄ istoz ac similitū videm? in hoibz cōtrarium. p̄pter passiōes corp̄is. que trahūt aiām ad dilectōes for/ didas et malas. trahūt in errores et superstitiosas ifanias. trahūt magis ad opatōes corp̄is q̄z ad opatōes virtuosas. trahunt ad obligatōem. ignorantia. et indetudinē. trahūt ad afflictōes ad rebelliones ad penā et mortē pl? q̄z in brutis et in iustis sepe pl? q̄z in iniustis. Quid sup̄est/ nisi concludere tales passiōes esse cōtra rectū et debitū ordinē nature primit? institute. Dic aut̄ ordo nō aliter p̄ueri potuit/ p̄t q̄z ex culpa libere p̄petrata p̄ i gratitudinē cōtra deū. sicut vidit q̄ deplorās dicebat. Hō cū in honore eēt. et. S; heu iā nō silis s; deterior et turpior. Sūt igitur passiōes h̄mōi vitupabiles. qz tollūt obedientiam. Sunt et malez turpes/ tanq̄z priuātes in hoie ex vitiosa radice modū spēm et ordinē. p̄ueniūt q̄ppe iudiciū rōis qd? oportet ret subseq̄. turbāt ligāt atq̄ tyrānisant dominiū rōis. ita vt nimis sentiat hō illā sentētia. Corp? qd? corrūp̄itur a; grau. at aiaz. Et illō Jugū graue sup̄ filios adā. Deiq̄z multi phozū experiētia et rōe p̄uicti p̄fessi sunt hāc corrup̄tōz. licet ad verā cām neq̄z q̄z p̄uenerūt. Qadē ex his radicibz q̄ mlti plici? extēdi potuerāt/ necessitas oritur re creatōis hūane p̄ mediatorē xp̄z deū et hōm̄inē. alioq̄n finis hūane creatōis i nihīlū corruiſſz. p̄ tota spē/ qz n̄ ad glāz sue vificatōis et fruitōis s; ad penā eēne dānatōis tota deueniſſz. qd? sapie d̄ine suēs

ille et dicitur et aliter. qd nequit ab inuita rone sensum extorere. Secus in pfecte virtuosus. secus in beatis. secus in xpo. secus pterea in statu primario. de qd pbabile est sentire. qd nunq nisi desup impante rone potuisset qd cuq sensibile forinsec? agere insensus. alioqn vix haberi pt exir? qn necesse sit ccedere deceptoes et errores potu ille cotingere. p illo statu. et passioes de necessitate puenisse rone. Expediunt at se le uiter q sentiunt vt dixim? Sane mo nunc apd natura destitutā. hio quādo necesse est vt ois nostra cognitio incipiat a sensu deorsum tūc autē de sursum sp descēdit.

Consideratio. XI.

Passiones suas suo mo dicēdus ē hre spūs noster ronalis. Sicut et rō seu voluntas. Presupponenda sunt hic oia q de distinctōe spūs et rōnis et sensualitatis tradiderūt doctores sacri nō discrepātes in hoc a phis eleuatis. de qd alio loco tractauim? duz sciam de theologia mistica vtraq; declarare tā speculative q̄s practice conati sum? Et q̄rū patitur presens breuitas. dicim? iuxta iā notata. qd sicut ad cognitōem sensuale/ nat? est se/ qui qdā mor? ad psecutōem vel fugā dum apprehēdit aliqd vel tanq̄s pueniēs vt disconueniēs. Sic suo mo nata est sequi quedā affectō. lōge tū purior/ ad cognitō nē spūs in luie pure itelligētie a fantasma tū denudate. dū se ad lumē eternū desup cōuertit. q̄si ad speculū qdā eternitat. et ad mōtes eternos a qd mirabilr illuinat de? Volūtas sicut dū in seq̄ cognitōis rōis q̄i mediā inter lumē spūs et cognitōes sensus/ hz in se mor? passionales suo mo. qui tū nō alterāt p se et immediate corp? qz nec fiūt organo corporeo mediāte. quēadmodū passioes sensuales oriūtur. q̄rū effect? varij sunt in corpe. vt ad leticiā sequit dū latatio cordis. ad tristitiā p̄strictio. ad irā supcalectō. ad timorē frigelectō et ita de reliqs. Tū cor in gaudio paulatī dilatat. et maxime ad āteriora ppter quod moueri dicit a medicis versus pectus. In tristitia vero paulatī ecōtra. s. ad interiora. et maxime versus deorsum. In ira vero subito versus pectus. In timore mouet ad oppositū subito. In verecūdia subito ad vtrūq; In angustia vero paulatim. Et ita nō ponit medici nisi sex passiones iuxta sex mo

dos alterādi cor ipm. Aduertat at studiosus diligēter hāc de passionibz distinctiōnē. qm̄ multa videt inter sapiētes varias de mo ponēdi vel negādi passioes. nisi cōcordaret eos ista p̄sideratio siue distinctiō. Posuerūt stoici passiones nō cadere in sapiēte. put. Prosper improbat ex factis litteris. arist. silr eis p rōes ab experientia sumptas dicit. Et intelligamus quid in re sentiūt et eos statim cōuenire vidēim? Concedūt stoici gaudiū sapiēti leticiā tollunt tanq̄s vanū aliqd et Indiciū nec seuerū. Concedūt et sapiēti amorē virtutū et odiū vitiorū. et spem bonā. et fugam vel horrozē in honestatis. alioquin nullū in sapiēte plusq; in lapide virtutis locuz linqūt. Regant tamē in sapiēte timorē misericordiā dilectiōem irā. tanq̄s egritudies et morbos animi pestiferos sicut nominat Licer? in detusculanis. Sic sentire visus est. Soe. dū has q̄tuor passioes abūciēdas in inq̄sitōne veritatis/ metricē iubet. Tu qz si vis luie claro. cernere verū. tramite recto carpe callem. Gaudia pelle. pelle timorē nec dolor affit. spemq; fugato. nubila mēs vincatq; frenis. hec vbi regnant. Quis tū existimauerit boctū. vel alter sapiēte. negauisse. qn plures et varij sint aiāz nostraz ad virtutes et ad vitia spiritalia affect? Ecce qd differētia negatōis et cōcessiōis passionū inter phos/ magis ex noibz q̄ ex re pendere videt cū vera sit p̄sideratō nrā. qd passioes suas suo mo dicendus est habere spūs ronalis. Sicut ratio seu volūtas. p̄portōnalr ad appetitū sensitiuū/ differēter tamē.

Consideratio. XII.

Passioes spūales/ magis attēdēde sunt aie ad deuotōz vocate/ q̄s sensuales. vt illas adipisci. et hz eas affici mereat. Si ei deuotio ē (sic est) eleuatio mēs i deū/ p piū et hūilē affectū. vt qz i affect? ille nō est intelligēd? ec solū sensual q̄ frēqnt nō ē in nrā prāte. nec respicit iustū vt iustū ē. nec ē solū volūtat/ in seq̄nt? cognitōz portōis inferior? ipi? rōis. aspiciētis fantasmata hz abs? fantasmate. qm̄ hoc nondū est pfectoz qd p̄suetudie exercitatos hnt sensus spūales istos i apice portōis superior? ipi? rōis. qd portio legibz eternis innitit/ in lumē pure itelligētie. imp̄mixte loco et tpi. Et qm̄ noiz gradis ē

sepe penuria. quoz nihilomin⁹ institutō libera est **T**ransferam⁹ deinceps nomina passionū aīaliū de quib⁹ phi tractauerūt. ad affectōes hmōi spirituales. q̄les habet anima. dū cōtemplās deū **A**mat ipsuz vt totū amabilē. **C**oncupiscit ipm vt totum desiderabilē. **F**ruit⁹ z quietat⁹ z delectatur in eo/ vt in toto bono/ vtcūq; iam adepto. **O**dit vero q̄cqd ab hoc toto amabili. toto desiderabili. toto delectabili separe p̄t. **H**inc illō sibi veheēm̄tissimū odiū ad peccata. horroz z abominatio z fuga z detestatio/ si videant⁹ instare. dolor autē acerbissimus z inq̄tudo molestiua si forsan affuerint. **H**inc p̄terea spes ingēs dū cōsiderat magnificētissimā z munificentissimā dei liberalitatē. repromittētē eterna **A**udacia rursus magnanimis in aggrediēdo grandia propt̄ deū. **Z**elus q̄z diuini cultus et honoris. **D**esp̄atio at̄ in virib⁹ p̄p̄ijs. vel devirib⁹ p̄p̄ijs. vt ex consideratiōe tātorū discriminū z diuinorū iudicioz inscrutabiliū met⁹ ingens. **E**cce habem⁹ in spū passiōes vndeā p̄cipales. **A**morē. cōcupiscētā. delectatōem. odiū. fugā. tristitiā. am. sp̄. desp̄atōem. audaciā. metū. irā. vel zelū. **E**t vt ad vñū dicam⁹ z differētiam p̄p̄iā assignem⁹. passiōes aīales vt tales sunt/ versant⁹ circa rōem cōmodi vel incōmodi. spirituales vero/ ad rōem solius iusti vel iniusti respiciunt.

Consideratio XIII.

Passiōes spūales/ hñtes originē ex cōsideratōe puraz lucida iudiciōz diuinorū q̄ ad bonos z reprobos/ hñde sunt iugiter ap̄ deuotos/ tāq; centrū aliqd vel cardo vel axis vel sid⁹ imobile/ intervolutibiles alias q̄lescūq; z vnde cūq; surrexerit passiōes. **P**uto q̄ passiōes hmōi spūales habuerat q̄ dixit. **D**ñe aī te om̄e desiderū meū. **E**t rursus **O**cli mei sp̄ ad dñm. **P**ro cui⁹ intellectu placeat vti manu ductōe grossa figurali **C**onstituam⁹ nauē in medio mari. ordinemus eā et armem⁹ tā hoib⁹ q̄ instrumentis oib⁹ requisit⁹ sit in medio nauis mal⁹ erect⁹ poz/ tans velū exp̄āsum ad vētoz susceptōem. sit in summitate mali rector nauis ita collocatus q̄ p̄t quaquersum. sursum z deorsum. dextrosursum z sinistrosursum. aī z retro p̄spicere sibi de om̄ib⁹. ita vt neq; fluctuos/ se elatōes maris/ neq; caligines nebulose

neq; vndaz asp̄siōes. neq; extēsiōes. neq; distensionēs veli p̄varietate ventoz/ neq; cōcurfus z occurfus naurarū seu remigantium seu nauē regentiū/ valeat obitare/ q̄ min⁹ inspiciat oīa que vidēda decreuerit. **T**alis rector/ z si ferat nūc hac nūc illac p̄ hāc nauē. si circūsonātes etiā vndiq; variās mutatōes p̄dictas p̄peti cōpellit. nihil omin⁹ libez hz assidue p̄spectū ad imobilem celi plagā q̄ polū noīam. **D**etorquet in sup̄ oculos si et dū placuerit p̄ oēz circūq; q̄ in infimis regiōez. **E**xistia talē eē de bere sp̄m in nauicla corpis qualis tibi descript⁹ est rector nauis. **A**scēdat ipse opoz ter arcē seu speculā synderisis quā appellauit mystice p̄pha montē dñi. paul⁹ celuz tertū. **J**ohes esse in spū. **P**rospiciat ex illa specula tanq; ex summitate mali stabilem celi axem q̄ deus est. q̄ scz manēs stabilis dat cūcta moueri. **V**idebis q̄ spūs iste poterit annotare vētos passiōnū variaruz tanq; ex. xij. p̄tib⁹ z plagis ducentū originē. a deo. a bono angelo. a malo. a celo. ab innata cōplexione. ab actiōe qlitatū p̄marū. ab actiōe qlitatū sc̄daz. ab imaginariā virtute. a spū. a rōne. ab habitib⁹ adq̄sitis vel innatis. tandē a varia cōbinatōne seu configuratōe causaz p̄dictarū. **S**up̄ q̄b⁹ oib⁹ cōsiderādū aliqd existiam⁹ p̄ singula.

Considera. XIII.

Passiōes spūales/ originari a deo tāmediate q̄ imediate/ fatēdū est. **S**i oīs sapiā a dño deo est. z sapientia d̄ra sapore fm nomē suū. **S**i p̄terea grāz donaz virtutes ifundi sup̄naturali a deo/ nemo fidel⁹ ambigit. **S**i rursuz virt⁹ sac̄ozū attingit saltē misterialr in sp̄m. **S**i deniq; multi sunt tract⁹ dei amorosi q̄les orabat aīa sc̄tā in **L**atic. **T**rahe me inq̄t p̄te currem⁹ in odorē vngētozū tuozū. **E**t hec oīa atq; filia/ cū sint passiōes ip̄i sp̄i rit⁹ vel causant eas. q̄d sup̄est nisi vt fateamur deū agere passiōes in sp̄m. vsq; adeo vt iubilēt z exultēt spūs ī deo salutari suo. **A**mplius vero. si naturā q̄nq; sensuuz spūaliuz p̄spicim⁹ q̄ suā hñt similitudinē ad sensus corpales/ inueniem⁹ q̄ de⁹ est ip̄i auditui spūali armonia sonorissima. z ip̄i visui lux splendidissima. z ip̄i gustui saapor dulcissimus. z ip̄i olfactui odor suauissimus. z ip̄i tactui amplex⁹ iocundissimus. **E**torro semel locut⁹ est deus per

De passionibus
 Consideratio XV.
 Passiones spirituales originari a deo tammediate quam imediate fatendum est. Si omnis sapientia a domino deo est. et sapientia divina sapore secundum nomen suum. Si preterea gratia donat virtutes infundi supernaturaliter a deo. nemo fidelis ambigit. Si rursus virtus sacrorum attingit saltem misterialiter in spiritum. Si denique multi sunt tractus dei amorosi quales orabat anima sancta in Latic. Trahe me inquit parte currem in odorem unguentorum tuorum. Et hec omnia atque filia cum sint passionibus ipsi spiritus vel causant eas. quod superest nisi ut fateamur deum agere passionibus in spiritum. usque adeo ut iubilent et exultent spiritus in deo salutari suo. Amplius vero. si naturam quancumque sensuum spiritualium perspiciamus quae suam habent similitudinem ad sensus corporales. inueniemus quod deus est ipsi auditui spirituali armonia sonorissima. et ipsi visui lux splendidissima. et ipsi gustui saapor dulcissimus. et ipsi olfactui odor suauissimus. et ipsi tactui amplexus iocundissimus. Etorro semel locutus est deus per

scripturam suam sacram. qui dicitur idipsum non reperat semper per singulos ut dicitur Job: reperit tamen aperiendo sensus. ut intelligat huiusmodi scripture: reperit quoque induendo mentem virtute et alto. reperit inclinando. ut spirando. alliciendo. illuando. stabiliendo. ut non solum intelligat sed impleat et amet.

Puto sic affici. postulabat quod dicitur 2o: cupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas in omni tempore. **Q**ui rationem vnam reddens quod testimonia inquit meditatio mea est. et eodem filium meum iustificationes tue. Bonum certe desiderium est desiderium iustificationis domini. quod scriptura sacra tradit. quod desiderium qui deserit. volens inniti proprie vel aliene prudencie humane. volens preterea sequi desideria cordis sui. et ire in adinventionibus suis. ut tandem fallat fallat inter contrarietates affectuum videlicet orientium. necesse est. put infra docebitur.

Consideratio .xv.

Passiones spirituales ab angelo dei bono frequenter immitti credendum est. **N**olo quisquam expectet nunc preteritum studiose modos quibus angelicus spiritus copulari potest ad humanum illustrando ipsum afficiendo. monendo. et docendo. per scrutatio quippe conquisitio fit a doctoribus scribentibus super sanctos sententiarum. **F**atemur itaque quod angelus non illabit in spiritum nostrum. quoniam hoc ipsum solum dei proprium est. quod ita spiritum nostrum solum potest dominum possidere foris atque suaviter. ut sue motioni atque vivificationi. spiritus noster obediat ultro. et sic ultro finem. ut non habeat fas obniti. **E**t hinc ingressum dei dominum. nominam illapsum. **S**unt nihilominus alii modi quibus angelus bonus agit in spiritum nostrum. **U**nus est per applicationem immediatam sue substantie et virtutis ad spiritum. non quidem naturali ordine per statum penitentis miserie. sed dispensatione supernaturali. **F**acta autem applicatione tali. cum angelus sit substantia lucidissima virtuosissima ac benignissima. quis negaverit quin alliciat et quodammodo trahat spiritum nostrum ab huiusmodi luciditate benigna et suavitate virtute. tanquam si ferrum trahat a magne. vel appetitus ab obiecto placidissimo convenientissimo moueat per ferrum si fuerit spiritus noster purus castus integer et sanus sine dissoluta febrili corruptiois viciose. sine inpositioe sordidarum cogitationum cum desiderijs turpibus et fedis. **P**orro sicut imaginati sunt phantasmata quod actiones celi corporum per omnem

orbem stellaz atque planetaz. et per omnia zodiaci signa format. corporum humanum. influuntque et imprimunt in ipsum concatenato quadam indissolubile. **P**roporzionabili similitudine possumus dicere. quod ex dispensatione dei gratuita. quibus celestis hierarchia a summo usque deorsum per omnem iuncturam spirituale influere habet in humanum spiritum. quibus angelus suo modo. mediate vel immediate. **S**ic seraphim inflammat. cherubi illustrat. throni stabiliunt. **E**t hoc sunt tres vires anime. affectiva scilicet intellectiva et executiva. et sunt tres etiam portiones. superioris inferioris et infima sensualiter et appropriatus prima hierarchia mouere dicitur portiones superiores anime. que respicit propria principia. scilicet portiones inferiores que respicit conclusiones generales et tertia portiones sensualem que ad singularia magis dilabit. **Q**uisquis preterea studiose recogitauerit ea que tangere superficialiter intendimus de causis naturalibus passionum animalium. per quos disponit vel indisponit spiritus ad passiones spirituales. aduertat quantum dominum habet bonum angelum ad inducendum saltem dispositiue huiusmodi illos affectus. disponendo vel imitando sensus corporales. tam inferiores que superiores. que sunt organice potentie. et hoc modis varijs et pene infinitis. iuxta varietatem applicationum multiplicium. huiusmodi illius cause corporalis. **U**terque de his non est hic dicendum per singula.

Consideratio .xvi. s.

Passiones spirituales perturbant crebro ab immissioibus angelorum malos factus. **P**ut quidem angeli mali quantum ad dei per uidentia permiserit. agere filia multa ad angelos bonos tam ob subtilitatem vigoris que sube sue. que ob perspicuitatem naturalis ingenij. que propter experientiam diuturnitatem. nunc in naturalibus actioibus sursum et deorsum in celo et in terram. nunc in operatioibus miraculorum angelorum et omnium spirituum rituum bonorum. que sunt errant frequenter. **E**xecat eos malicia amens. supbia furis sine lege et ordine. liuor infamies. **E**xecat eos iustum dei iudicium illudens eis et perversissimos eorum conatus aduersus electos suos. **T**ransfiguratur se angelus sathane in angelum lucis sic tradit apostolus. **Q**uod fieri sic vno modo potest intelligi. ut ipse malus angelus celet in natura malicia et horribilios affectus suos fingendo se placidum pulchrum et benignum. ad exemplar angelorum bonorum. **I**mitando preterea doctrinas et obsequatones eorum de bonorum an

geloz in amore castitatis virtutu. Tam
ut seducant facili? q̄s venerent et colant sic
deus. Nā ppter qd aliud inuenim? in sup/
stitioibz magicis / fieri thurificatiões z ora
tiones deuotas z ieiunia. petit qz fieri mi
nisteria p pueros innocētes. nisi vt effica
rius fallat z colat sicut de? Deniqz qn/
tas habeat efficacias ad imutatiōem cor/
poris actōes iste malignoz spirituu / scri
ptura sacra docet de magis Pharaonis z
alibi. Et rō certa deducit / p concessio q̄ de/
mones aliq̄ sunt aduersus q̄s nobis ē col/
luctatio sicut tradit apls. Et idipm z scri
ptures multis supra numez argumentis
experti sunt.

2. Considera. XVII.

Passiones spūales immittuntur a ce/
lo. mediate tñ. z solūmodo dispo/
sitiue. Sicut a qlitatibz scdis cose/
quentibz celestes influr? z primaz qlitatu
actōes Longus eēt hic sermo de tradit
tione astrologoz q̄ ad actōes celestes i cor
pus humanū. fm varietate signoz z pla
netaz z aspectuū. vt q̄ saturn? inducit ad
tristitiā. Jupiter ad leticiā. mars ad iram
sol ad audaciā. venus ad cōcupiscentiā. z
ita de reliquis. Inde venit distinctio illa q̄
planetaz / ali? est beniuol? ali? maliuolus
q̄uis hoc nō sit accipiendū de malicia q̄
sit innata planetis. Inducit enī q̄ntuz de
se est ad bonuz. sed in hoibz abusus est / q̄
bone nature inclinatioes / deducit in ma
lū. Potuerat etiā rememorari q̄ pacto
celestes influxus. varias impmūt miras
tā in lapidibz q̄ in herbis z metallis pprie
tates. sicut in magnete spicue cernimus
Sicut p̄terea dicūt reruz hmōi curiosi q̄
lapis aliq̄s portat? vel inspect? dat auda
ciā. ali? leticiā. ali? amorē. Hec at oia q̄s /
tū hūy veritatis / nihil aliud pbant q̄ cōsi
deratiōez nostrā. qm̄ acceptōes hmōi sūt.
nō immediate in spm̄ rōnalem sed in cor
pus. ad cui? alteratiōem / hāc vel illā / nō pa
rū inclinā spūs ad hūc affectū spūalē vel
ad illū in se pducendū. quēadmodū mēo
ratur Helise? euocasse psaltē / duz p̄phetie
spm̄ in se veiller excitare. Ex at demones
dicunt p aliq̄s hmōi virtutes allici vel ei
ci vel cōpelli / alteri? est specularōis. Co
cāt autē aliq̄ virtutes hmōi virtutes ocu
tas sicut Auicē. Alij virtutes a tota specie
vel que insequuntur formā specificā rei. si

cut natura specifica caliditatis est calefa
cere / ita natura specifica magnetis est sic
mouere ferrū / natura specifica struōis di
gere ferrū. Et ita de reliq̄s effectibus. q̄s
nō dicūt fieri ex cursu vel actōe qlitatum
primaz vel ex cōbinatiōe earū seu p̄figura
tione. quēadmodū fuit intentio q̄rundā /
ad hec p̄incipia generalia qllescunqz effe
ctus inferiores reducere / q̄ vel nō pnt vel dif
ficillime pnt in assignatiōe totarietatum
in effectibz semet euoluere. Inueniem?
p̄terea q̄sdā phozū opinatos esse (sicut ex
articulis parisiē. condēnatis palā elicit)
q̄ celestes itelligētie que animāt celū fm
cos / taliter agebāt in spm̄ / qualr celū agit
in corpus. ita vt spūs se haberet solū passi
ue / ad oēm suā cognitiōem vel affectiōem
z nil agebat sed agebat. tanq̄ si obiectum
lucidū agat imaginē sui in speculuz obie
ctū. vel tanq̄ pictor. aut scriptor si agat i
tabulā. put etiā Boet? in suo de cōsolatiō
ne metrovno cōmemorat. Dixerūt rur
sus aliqui q̄ bec actio intelligētiarū / sit li
bere in spm̄. nūc ad hoc cognoscēdū nūc
ad illō. Alij naturali necessitate id fieri cō
tendebāt. ponebāt tñ / q̄ dispositio spūs.
prouit abstrahit magis aut minus a carna
lib? vinculis. et carcere ceco corporis. inuat
plurimū vel ipedit / radios hos influr?
Sic saluat magicā naturalē. sic p̄phetiā
illūtiōem. z ita de plurimis. Sic imagi
nati sunt Auicē. Algazel. Alkind? z non
nulli xpianozū doctorū. ponētes aiām il
lustrari quaquersum. Et hoc posuerūt ali
qui fieri p liberā cōuersionē spūs / fm du
plicē faciē suā. nūc ad supiorā nūc ad infe
riorā. Aristō. vero nullū posuit nisi ab
infimis fieri pgnitōz vel affectōz originā
ri? z immediate. quē ifecuti sunt cōes docto
res catholici dū loquūt de statu nature de
stitute nec eleuate p rapē aut illustratiōes
miraculosas. sicut dicit petr? q̄ nō hūana
volūtate allata est aliq̄ p̄phetia. Rapē at
vel etat apō deuotos tūc iō dō fieri dū il
lustrat spūs immediate de fursum q̄ p̄et
naturalē cursum vite pntis hoc euenit.

Considera. XVIII. 3.

Passiones spūales iuuant plurimū
vel ipediūt ab inata p̄plexiōe cor
pali. Autorisauit plato q̄ aiē ife
quūt cor. pa. n̄ q̄dez naturali nccitate si ad
spūm liberū fiat aspect? s; q̄dā inclināōz

De passionibus
fieri
com
mag
mē
bus
dū
frig
pū
qd
dū
dū
dū
erē
sic
dū
nā
sue
spū
sus
epa
pli
lan
trif
retur
incl
do
gros
Sed
p̄p
gna
rōes
fari
Co
P
fetur
cederis
spū
actōe
manu
qd in
eni aliq
perarōe
post vir
bi ad irā
colicā. b
ad timor
dignatō
Lur ā f
natur ac
bumoz a

ne. prout corp^o ipm summiſtrat aie tanq̄
 instrumentū. **C**ōstat enī q̄ ad instrumen
 to:ū varietatē / surgit in opatōnib^o facili
 tas maior vel difficultas. **V**idemus itaq̄
 circa mechaicas artes q̄ faber alt^o opatur
 cū instrumēto quadrato. alit^o cū acuto. ali
 ter cū hebeti. **S**ic scriptor^o vel pictor. **S**ic
 erit suo mō de varia cōplexione mēbrozū
 2 de his que mēbris ipsis subseruiunt. vt
 sunt spūs corporei. tā radicales q̄ fluētēs
 vt est p̄trea sanguis qui est cōis materia
 tam mēbrozū q̄ hmōi spiritūū. **C**irca
 quod opoziet attendere iuxta traditiōem
 medicorū q̄ sanguis subtilis 2 clar^o in sub
 stātia / tempat^o vero in q̄liratib^o / disponit
 ad gaudiū maius vel min^o f̄m q̄ntitatē ta
 lis sanguis qui generat spūs splēdidos
 atq̄ tpatos. **S**anguis autē clar^o 2 subtri
 lis 2 calid^o a dominio (qualis est sanguis
 corporei in quib^o color rube^o dñat) dispo
 nit ad velocissimā iram. cum sit velocis in
 flāmatōnis. et mor^o. s; ira hec / modicū est
 durabilis. cum om̄e subtilez tenue celerit^o
 resoluat. **S**ivero sanguis fuerit subtil^o
 2 clarus sed frigid^o qualis est in corpibus
 in q̄b^o aquositas naturalis fleumatis do
 minat. inclināt ad timorēz pusillanimita
 tē. q̄ a q̄busdā vocat^o cordis debilitas. **E**t
 hoc est q̄ spūs a tali sanguie generat^o. est
 modic^o frigiditate impediēte suā genera
 tiōē. **E**st etiā grauis 2 paz inflāmabilis
 p̄trea frigiditatēz humiditatē. ideo superest
 vt sit ineptus calefacere cor 2 ab exteriori
 moueri. p̄trea neq̄ ad irā neq̄ ad gaudi
 um neq̄ ad audaciā / p̄r inclinare. **S**ā
 guis autē grossus 2 calidus si fuerit niger
 aut tenebrosus 2 ineq̄lis grossiciei q̄ tur
 bidus appellat^o qualis est sanguis corpo
 rū in quib^o color appropinq̄ns fini adu
 sionis dñat / disponit ad tristitiā p̄trea te
 nebroſitatē spiritūū. 2 ad irā p̄trea calidi
 tatē ipoz. **D**isponit insup ad p̄tinaciā vl
 ficam irā. p̄trea eoz spissitudinē vel grossi
 cie. **D**elet enī tarde nimis. forma eis im
 pressa. 2 a corpe tarde dissoluū. **S**i ve
 ro sanguis fuerit grossus 2 calid^o / non tū
 turbid^o. q̄lis inuenit^o in corpib^o hūitibus
 cor tpatūz epar notabil^o calidū atq̄ siccū
 sed lōge ampli^o siccūz vtētib^o dieta medio
 cri / vel in corpib^o tpatis q̄p sanguis forti
 exercitio calefact^o 2 inspissat^o nondū cepit
 aduri 2 denigrari / nō disponit ad tristitiā
 sed ad cōstantē audaciā. quā quidā vocāt

fortitudinē cordis / disponit q̄ ad medio
 crem irā qz leticia frāgit eam cū ad eā sint
 magis proni q̄ ad tristitiā. **S**3 si ex vebe
 mentissimis causis ira fortis excites. in tali
 bus tarde sedat p̄trea grossicie seu spissitu
 dinē p̄dictoz. **S**anguis autē grossus et
 frigid^o nō tamē turbid^o / qualis est in cor
 pib^o hūitib^o cor tpatūz epar siccius 2 fri
 gidius temperato sed magis siccū q̄ frigi
 dū. vt vtētib^o dieta generatiua de se me
 diocris sanguinis. reddit hominē medio
 cre in oib^o accidentib^o animi. vt nō magis
 sit pron^o ad hoc q̄ ad illud. **S**ed in tātūz
 differt ab his quozū sanguis est tpatus. q̄
 niā ex dispositiōe sui sanguinis est solid^o
 siue constās in inchoatis p̄trea grossicie
 spiritūū suoz. **S**ivero sanguis sit gros
 sus 2 frigid^o 2 turbidus / sicut in habētib^o
 epar eq̄litate frigidū 2 siccū tpatō. vel am
 pli^o frigidū. 2 vtētib^o his q̄ generāt hmōi
 sanguinē / disponit ad celerē 2 permanētē
 tristitiāz ad lentā vel tardā irā. **S**3 si exci
 tetur ira ex forti causa / nimis p̄seuerat. et
 inclināt ad odiū vel ad rancorē. **F**ortitu
 do tū ire istoz / minor est q̄ in hūitibus
 grossum 2 turbidū atq̄ calidū sanguinez
Sed maior q̄ in hūitib^o ipm subtilē. pro
 p̄trea qd naturaliter odiū inueterat in istis.
Ecce q̄ f̄m ista 2 filia / sumūt medici si
 gna complexionū. 2 attribuūt alias cōdi
 tiōēs sanguineis. alias colericis alias flec
 maticis. alias melancolicis.

Consideratio XIX

Passiones spūales solent immutari.
 p̄ri. mediate tamēz dispositiue / per
 actionē q̄liratū primaz. **S**ub
 seq̄tur hec cōsideratio ad declaratiōez pre
 cedētis. **N**ā varia dispositio sanguis atq̄
 spirituum / causat principal^o a multiplici
 actōe qualitatū primaz. **S**umam^o at p
 manu ductiua declaratiōe p̄dictoz exēplū
 qd in ebrijs quotidie cōspicim^o. **C**onstat
 enī aliquos priusq̄ vino se repleuerit / tē
 peratos essez sedatos in affectōibus / qui
 post vinū abundāter sumptū. trabūtur /
 hi ad irā vehementē. hi ad tristitiā melan
 colicā. hi ad leticiā effusā. hi ad spem. hi
 ad timorē. hi ad audaciā. hi ad odiū 2 in
 dignatōem. hi ad benignitatē 2 amicitia
Cur at fit hec tāta varietas / nimirū. qz va
 riatur accidēralis dispositio sanguinis 2
 bumoz atq̄ spirituum / ex actōne vini et

XVII

Considera. XI

P

esse. **D**ille puellaz inquit puerorū mille furores. **E**t in ecclesiastico dicit q̄ stultorū infinitus est numerus. **N**ec autē confide ratio docet q̄ saluberrimū est assuefieri. vt animus noster a fantasmatibz quantū possibile est fieri se denudet et auertat in exercitacione sua. **Q**uod qualr fieri habeat te- rigim⁹ alibi in tractatulo de practica theologie mystice. consideratōe vltima. **R**ur⁹ sus apparz q̄ piculosus sit homini dimittere se nimis labi et pfundari in imagies vel fantasias presertim viciosas et circa pitura. sempz labētia. vt sunt beneficia honores et diuicie. Nam cū generent habitus ex acibus frequētatis. et habitus causent. naturaliter fit. vt pondere sue inclinatonis sic immutēt imaginatiuā virtutē. et ex consequenti totū hominē. q̄ necessitate quedā trahit homo velut brutū. vt quēadmodū fit in ill quos p̄bs bestiales appellat. Sic vni⁹ verū est. q̄ ois imaginatō pfundata habet suā insanīā vel ebrietatē et quasi demoniaca passionē sicut dicit. **O**rigenes. **L**edit quoq̄ notabilr seu puertit totalitē iudiciū rōnis. patz in philocaptis. patet in ambiciōf. in auaris. in inuidis. in im- patientibz. in quibz verifi cat illud puerbi- um. **F**uroz sit lesa sepius patiētia. **E**ta demū puenit vt dimisso vocatiōe calu. q̄ veniret introire i domū dei necesse est. qz nemo sibi assumit hūc honorē sed q̄ vocatur a deo sicut aaron. alij p noiatūū casuz alij p gtm. alij p accusatiūū. alij p ablatū. cōtpati passionibz querāt ascēdere. **A**d- dam⁹ ad hec cōcursum multiformē flexū et reflectū quē hnt in potētis cognitūis ipse se imagies vel fantasmatā vel spēs adin- uicē et cū habitibz et passionibz inde sequē- tibz i potētis affectiuis. ita vt nō sit du- biū quin mirabilior varietas inde resultz q̄ sufficerz causare simplex aliq̄ imago ta- lis. vel fantasia vel passio sequēs. **E**t si fuerit cōcursum ordiat⁹ vt i virtuoſ. nemo dubitauerit q̄ moriat in suauissima et mi- rabilis armonia. veluti citharedorū mul- torū citharantiū in citharis suis quā ip- sa inhabitatit sapiētia delectatur audire. **A**lioqn resultat horrenda prozsus et ama- rissima tumultuatio tāq̄ maris refrāgen- tis in se et ad cautes. fluct⁹ suos. **P**uto nō ob aliud dixisse p̄phetā. cor impū tāq̄ ma- re feruēs. **D**eni⁹ sicut dixim⁹ de imagi- natiua virtute. ita p̄portionabilr suo mō

traducere possum⁹ ad potētias supiores nō organifaras q̄ sunt ratio et spūs. quīs ad actus istaz potētiaz nō sequat de per se corporis immutatio. quēadmodū virt⁹ imaginatiua mutat illd. fit tñ. vt actuata vehemēter ipsa rō. rapiat ad se quodāmō potentiā imaginatiuā et ab actu suo suspē- dat eā. **S**icut ipse spūs silt⁹ actuat⁹. rapit ad se rōez et imaginatōem. vt nesciat q̄ hu- iusmodi est. an in corp⁹ vel extra corp⁹. ea que videt intelligat. **R**ur⁹ fit aliqñ redū- dantia supiorū haz potētiaz in inferior- res quēadmodū beatitudo anime/redun- dabit in corpus et dorabit illud.

Consideratio XXI.

Passiones triplices spūales et rōna- les et aīmales. reddūt in virtuoſis psalteriū decacordū cū cātico in cithara. **S**pūs enī (si quadā appropriatō- ne loq̄mur) psallit. ratio cantat. sensus ci- tharizat. **V**ideam⁹ i primis de psalterio mystico. qd ad exemplar cordis sicut et ci- tharā ars ipsa fabricauit. **H**oiem⁹ ergo cor- pus seu lignū nostri psalterij vim affecti- uā supiorē. in qua tot corde sonabiles ex- tense sunt. quot sunt veritatis assertōes vt q̄ deus pat noster est. q̄ deus in celis est. q̄ deus est iudex iustus. et ita de reliquis

quasi digito aliq̄ studiose medi- tatōis. **S**ed ne qd nimis/spūs hz ple- ctriū discretōis. q̄ tendit remittit cordas sentētioſe veritatis. **R**ur⁹ cor de tales debito moderamē tenet et p̄cuisse. reddunt sonos varios fm varietatē passionū. ita vt amor q̄ est generalis et radicalis passio sta- bilitat pro tenore. **P**orro decē relique pas- siones. efficiūt decē sonos alios principa- les de sonis enī lateralibz et appendicis. nō est numer⁹ sicut nec de huiusmodi pas- sionibz. **C**onstituam⁹ si placet pro ma- nuctōe exemplari. psalteriū aliq̄ decē cordaz ex decē oratōis dñice sentētijs. sic ex decē p̄ceptis iuxta imaginatōem. **A**u- gustini vel ex alijs scripture locis fabulari poterat. **P**rimā cordā sumim⁹ ex hoc no- mine p̄. et hec appellat patnalis adoptio. **S**ecūdā in hoc noīe noster. que appellat fraternalis associatio. **H**abem⁹ ternā cuz dicit in celis. hec est dei exaltatō. **H**abem⁹ alias septē iuxta septē peritōes. q̄ sunt Di- uini nois scrificatō. sanctificet nomē tuū

Dei dominatio. Adueniat regnū tuum.
Volūtatū diuine et hūane. In initio. fiat
voluntas tua sicut in celo et in terra. Pro
pria defectio. panē nostrū quotidianū da
nobis hodie. Debitorū multiplicatō Et
dimitte nobis debita nostra Tentatōnū
inuasio. Et ne nos inducas in tentatōez.
Bali eterni notatio. **S** libera nos a ma
lo. **P**ercute cordā primā digito studio
se et attēte meditatōis/ illa reddet sonitū
amoris dei. **P**ercute cordā scdā illa red
det sonū amoris proximi. **P**ercute cordā
tertā illa reddet sonū constātis audacie.
Percute cordā quartā illa reddet sonū ze
li et ire in pphātes dei nomen. **P**ercute
cordā qntā. illa reddet sonū spei scē. **P**or
ro corda sexta dū tangit/sonat dilectiōem
atq; leticiā. **C**orda septima. desideriu et p
secutōz. octaua dolor et odiū. **N**ona fugā
et horroz. **D**ecima timor et de suis viribz
fidētibz desperatōem. **P**otuerūt heclatio
ri sermone deduci. **I**nsidendo q; etiā corda
prima q; est p̄nialis adoptio si tangat sa
pient/digito sancte meditatōis / apte red
dit sonū quemlibz virtuose et spūalis affe
ctōis. **S**ic rursus in alia qlibet (q; nō
equa facilitate) repies/ vt sit son⁹ tuus ml
tiplicatus sup numerū. **E**x qua resonā
tia fit. q; cadūt et recedunt maligni spūs vi
cioz tanq; citharizante dauid. desinat ne
quā spūs exagitare saul. ita vt cuilibz de
cem sonoz principalū/ possit aptari vna
ex transgressiōibz decē preceptoz. **A**d
dam⁹ ad hec q; dū meditatio nostra fertur
sup hmōi cordas sentētiōe veritatis. et ad
reddendū sonoritatē religiose affectōis
seu passiōis. **F**it hoc aliqñ per rōnes sum
ptas eternas/ et ex p̄mis sapiētie p̄cipijs
et tunc reddit son⁹ in psalterio tanq; de su
pnis. **F**it hoc aliqñ p rōnes sumptas ex af
fectibz et sensualibz expiētis/ et ita resultat
son⁹ in cithara tanq; ex ifimis. **F**it hoc ali
qñ p rōnes sumptas ex deductōe conclu
sionū p principia p̄ia/ vel p rōcinatōz ab
effectibz ad causas suas sumptā. et ita red
ditur canticū iocundū velut in gutture et
faucibz rōis. **S**ic psallim⁹ spū et mente
cantam⁹ in cordibz nostris cantica domi.
Sic citharisam⁹ mortificatis quodā mō
et p disciplinā deficcatis. alioqñ nō eēt psal
teriū iocundū absq; hac cithara. **S**ic op
tabat psallere. canere et citharisare q; dice
bat. **E**xurge psalteriū et cithara exurgā di

luculo. **S**ed qd precor est. exurgere dilu
culo: puto q; est ad primos grē contēpla
tue radios splendētes p aie regionē pro
tin⁹ erūpe et velut ex sentētia dicere. bonū
est cōfiteri domino et psallere nomī tuo al
tissime. mysticis modis dictis. **A**d annūci
andū mane. pspitatis misericordiā tuā et
veritatē tuā p noctē aduersitatis. **I**n deca
cordo psalterio cū cantico in cithara

Consideratio. XXII.

Per vltima.
Passionales sermones/ assumi pnt
vt inducātur hoies ad virtutē. ve
ritate tamē et discretōne semper obseruata
Laudat Arif. in rhetoricis illa iudicia
apud que prohibent dici sermones passi
onales et veritas nuda pponi iubet. **R**e
cte id quidē. si nulla ex pre iudex quereret
aliūde diuertit a tramite recto iusticie. quē
admodū si nullos vnq; fieri ptingeret pa
logismos. ars de sophisticis et elencis fru
stra esset. **S**ed cū psuasiones passionales
quotidie fieri cernim⁹ aduersus veritatez.
tam per nos ipsos in quibz habitāt hmōi
passiōes et corruptela pcti q; p alios. q; p
prohibuerit (sicut arguit augustin⁹ q̄rto
de doctrina christi.) quis inq; prohibue
rit eloquentiā seu psuasionē rhetoricā ins
duci licere. p defensiōe veritatis et pro sua
in cordibz humanis plātatōe. vt libēter et
obediēter audiat veritas aduersus pallia
tam et fucatā falsitatē. **A**ddim⁹ in consi
deratōe. q; veritas tamē et discretio/ semp
obseruetur. **V**ale enī pro veritate certarē
falsitas qm nō sunt faciēda mala vt bona
eueniant. **S**ilr nec asserēda falsa sunt/ vt
veritas cōfirmet. **P**roinde si mouere q̄ste
ris aliquē p sermones passionales nō ob
seruata discretōe. nihilomin⁹ magis effe
ceris. q; si equū velocē stimules ad curren
dū sine freno. **S**icut enī discretio/ sine pas
sionali iacet. sic affectio sine discretōne p
cipitat. **Q**ua in re placet attendere quas
industrias obseruat discretio. **D**iscretio
pmittit sepe passiōes aliq; viciosas suc
crescere. dū plantādis virtutibz curā impē
dit. **D**ocet quippe eā/ pabola euangelica
de nō extirpandis pro oī tēpe zizanijs. ne
siml eradicet et triticū. **R**aro enī vel nunq;
germinat in nobis triticū virtutis/ sine zi
zanijs aut paleis alicui⁹ vanitat. p̄sertim
cū primū necesse sit eē illd qd aiale est. fm

aplm deinde illud qd spuale **V**iderint er
 go q̄ indiscrete se habeat eruditores pue
 rozū vel alioz aialiu hoim/qui paz diffe
 runt in moribz a pueris/si protin^o eos q̄
 fierint exuere ab omi passiōe viciosa. eos
 velut ad spūalem senectutē subito puebe
 recontēderint. **S**i demū sine ordine r tē
 pe zelus eozū. non fm sciam implacabili
 feruore imo furore passiōe oēm pseq̄ mo
 liatur. **A**mpli^o vero pmittit discretio pas
 siones aliq̄s germinare vel crescere/nō qz
 placeant aut pulere sint/sed ne deteriores
 inualecant passiōes. sicut retundit cla
 uis clauo. r dolor est medicina doloris.
Sic enī respectus humane laudis/vel ti
 mor infamie/vincit aliq̄n turpiores adul
 terioz r stuproz r rapinaz aut alioz hu
 iusmodi flagitioz/opatōes **S**ic tolerabi
 lius est pmittere diuisionē odiosam fieri
 inter q̄sdā psonas/q̄ impudico se amore
 pmaculent. **S**ic ad felicē reipublice mī
 stratōem/inducitur ipsi pncipes aliq̄n p
 fame repromissionē. **S**ic ad lrās cogno
 scendas pdest pueris emulatio quedā (lz
 viciosa) vt socios exuperēt. **R**ursus di
 scretio sicut pmittit passiōes aliq̄s vitu
 pabiles sic aliq̄s laudabiles/psertim ferui
 das r sublimes q̄nqz cessat inducere. si in
 deteriore exitū. eas versum iri cognouerit
Utputa si parere sibi. si frenum suum pa
 ti postea recusat. **N**on enī pntia tātum
 mō spectare satis hz discretio sed rerū exi
 tus prudēt ipsa metif. **A**hil ē subli
 mi^o sed nihil piculosi^o r tentatōibz magis
 expositū/q̄ ambulare pviā affectōis amo
 roic dū rebeamentiā in se hz. sic amor vti. z
 d. r. rebeamentiā est passiōnū **P**ostre
 mo placet ipsi discretōi. sobria mens r mo
 desta. si tñ sollicita est ambulare cum deo
 suo. p viā mādatoz suoz. r hoc via regia.
 a patribz trita. tanq̄ si iumentū sit apd de
 um. tanq̄ pterea sit a sina quā agitāt iesus
 in hirlm. **P**lus inq̄ placet tal^o qdā rudis
 mens. r arida terra sine aqua/q̄ si reiecto
 freno discretōis/q̄reret ductu pprioz affe
 ctū in mirabilibz sup se p prupta mōtiū
 pteplatois. p alta r sublimis sapie. p desi
 deria flāmantia q̄bz accendit felicitē qdē si
 discretōi sp in beferit/saluare se in mōte et
 illic/despectis imis iubilare deo/ in deca
 cordo psalterio. cū cātico in citharā r cūz
 ppha abacuc dicere ex snia. sup excelsa mea
 deducz me victor i psalmis canētē **F**init

Carmen ad Petru

de alyaco Lameracen Cardinalē quō bec
vita quoddā somniū est.

Petre quē totū fronesis repleuit
 Somniū cur nō miserā vocem^o
 Pluriū vitā. an caret sopore
 Lorū vigilantum?
 Non caret/nā quas aliunde somni
 Tradimus causas/nisi q̄ recludit
 Bissa de corde cerebri meatus
 Humida nubes?
 Quis r quantus varius frequensqz
 fumus occursans modo vel recurans
 Occupat sensus vigiles abintus
 Idola turbans
 Ebrū testes/varijs homo fit
 Ebrū catifis/prout appetentum
 Passio sese/rebementer alto
 Lorde profundat.
 Nonne vesano furiūt amore
 Plurimi sic dat odium vel ira
 Lior aut zelus vel opum cupido
 Gloriavana.
 Error hinc in vi stolidus resultat
 Estimatiā/species quod intro
 Res quasi veras capit/ac ineptum
 Iudicium fert.
 Somniās crebro vigil esse credit
 Disputat versusqz facit/reflectens
 Se super/dicit vigilo nec erro
 Somniculosus.
 Soluitur somnus quid eum sefellit
 Conspicit/vultis simili carere
 Deliramento/viciosa primū
 Passio cedit.
 Gana virtutum simulacra fingit
 Passio/nūquā bona iudicatrix
 Fert suam prauus frenesim/videbit
 Liber ab illa.
 Liberat clamor/melius monentum
 Soluit letargum/reuerisa cessat/
 Penā si detur/sine vel furoris
 Tempora labi
 Sortis humane miseratus esto
 Suavis interpret/ratio vigorem
 Seruat in paucis/babet hinc mihozem
 Culpa reatum.

Explicit.

Incipiunt capitula
huius opusculi de monte pteplatonis